

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини,
деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України,
національних меншин і міжнаціональних відносин

30 жовтня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ЗАДОРЖНИЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас наразі є кворум. Хотів би розпочати засідання комітету з того, що висловити співчуття від нашого комітету пану Мустафі Джемільєву з приводу смерті його сина. Тримайтеся, пане Мустафо.

ДЖЕМІЛЄВ М. Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А також пану Яременку є така теж нагода висловити співчуття, тому що помер його батько. Тому я сподіваюсь, що пан Богдан приєднається, він мені про це казав, але якщо не приєднається, то ми розуміємо чому.

Тож, колеги, розпочинаємо наше засідання. На засіданні присутні 8 з 10 членів комітету, отже, кворум є. Засідання оголошую відкритим.

Сьогодні планується розглянути один законопроект, з опрацювання якого наш комітет визначено головним, та три проекти законів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів.

Порядок денний вам всім буд надісланий, тож переходимо до голосування щодо затвердження порядку денного. Прошу визначатися.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов. Олексій Олександрович.

(Шум у залі)

Чийгоз Ахтем Зейтуллаєвич.

Шановні панове, дивіться, будь ласка, за мікрофонами. Виключте...

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

(Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Богдан Васильович Яременко.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Добрий день. Вибачте. Я трошки запізнився.

Пане голово, я підтримую порядок денний. На жаль, з деяких причин змушений буду залишити засідання. Я мав намір сьогодні голосувати відповідно до ваших пропозицій по порядку денному, підтримувати їх. Я прошу розуміння і вибачення, що я змушений відлучитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми розуміємо все. Щирі співчуття.

ЯРЕМЕНКО Б.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На все добре.

Шановні колеги, у нас 8 осіб наразі – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання порядку денного. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про національні меншини (спільноти) України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення захисту прав національних меншин (спільнот) із використання офіційних мов Європейського Союзу для сприяння європейській інтеграції України (реєстраційний номер 13169 від 11.04.2025 року), поданий народним депутатом України Шуфричем.

Колеги, згідно з рішенням суду, ми ж розуміємо, ініціатор цієї законодавчої ініціативи Шуфрич Нестор Іванович продовжує виконувати свої депутатські повноваження, тому ми надсилали йому запрошення для приєднання до нашого засідання в режимі онлайн, але його немає, ми розуміємо чому.

Отже, колеги, цим проектом пропонується внести зміни до Законів України "Про національні меншини (спільноти) України", "Про забезпечення функціонування української мови як державної", "Про освіту", "Про

дошкільну освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації", "Про рекламу" та "Про медіа", відповідно до яких передбачаються суттєві зміни у порядок використання мов національних меншин (спільнот) та корінних народів України. Я сподіваюся, що ви детально ознайомилися з текстом законопроекту під час підготовки до сьогоднішнього засідання.

Станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо цієї законодавчої ініціативи. ГНЕУ висловлює до законопроекту значну кількість суттєвих зауважень, вони оприлюднені на офіційному вебсайті парламенту, і кожен бажаючий міг з ними ознайомитися. Мінфін України у своєму висновку висловлює до проекту закону ряд зауважень та зазначає, що документ не відповідає положенням статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких розробник має надати в повному обсязі фінансово-економічне обґрунтування з відповідними розрахунками і пропозиціями змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Мінмолодьспорту України, а також Міністерство культури та стратегічної комунікації України не підтримують законопроект.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті в межах своєї компетенції викладає низку зауважень до законопроекту.

Законопроект також надходив до Уповноваженого із захисту державної мови, яким на момент опрацювання документа був Тарас Кремень. За наслідками опрацювання Уповноважений пропонував відхилити законопроект як такий, що суперечить Конституції України.

Для більш детального обґрунтування своєї позиції ми запрошували на наше засідання представника Міністерства культури та стратегічних комунікацій України Бондар Анастасію Олександрівну. Якщо ви підключилися, прошу до слова.

БОНДАР А.О. Так. Добрий день. Міністерство культури, Анастасія Бондар, заступник міністра.

Дійсно, як ви вже зазначили, Міністерство культури та стратегічних комунікацій України не підтримує законопроект 13169, оскільки його положення звужують сферу використання державної мови та порушують баланс між конституційними цінностями державною мовою і мовами нацменшин. Окремі пропозиції законопроекту виходять за межі предмету регулювання відповідних законів і дублюють чинні норми або мають юридичну невизначеність, зокрема визначені кола осіб, що користуються мовами Європейського Союзу.

Тож вважаємо, що прийняття законопроекту 13169 недоцільне, оскільки порушує діючий правовий баланс і не сприятиме європейській інтеграції, а навпаки може послабити мовну політику держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи бажає хтось висловитися по цій законодавчій ініціативі?

Дмитре Валерійовичу, вітаю на засіданні.

Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, Андрію Вікторовичу.

Шановні колеги, шановні присутні, я не буду довго витратити часу на перелічення всіх проблем, які ми знайшли в запропонованому законопроекті. Можу єдине як висновок сказати, що запропонована редакція суттєво звужує права, а не навпаки їх підсилює і розширює. Тому моя позиція як Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не підтримувати запропоновану редакцію законопроекту.

Дуже дякую, Андрію Вікторовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Валерійовичу. Позиція зрозуміла.

Шановні колеги, добре, продовжуємо. У надісланій вам довідці ви можете побачити, що до цього проекту закону ми маємо величезну кількість зауважень. Лише висновок ГНЕУ охоплює зауваження на 14 аркушах. Я не буду перераховувати всі зауваження, основні з них ми обов'язково вкажемо у своєму висновку, однак зверну вашу увагу на ключові моменти.

Основна ідея законопроекту передбачає сприяння державою вільному розвитку, використанню і захисту мов національних меншин, спільнот, мова яких є офіційною мовою Європейського Союзу. Ця пропозиція не узгоджується з частиною третьою статті 10 Конституції України, згідно з якою в Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист мов національних меншин України незалежно від того, чи є такі мови офіційними мовами Європейського Союзу.

Пропоновані зміни встановлюють необґрунтовану перевагу одних мов над іншими, створюють ризик дискримінації національних меншин, спільнот, мови яких не належать до офіційних мов ЄС, та порушують принцип рівності у забезпеченні мовних прав усіх національних меншин (спільнот) України. Прийняття законопроекту фактично призведе до порушення прав інших національних меншин, (спільнот), мови яких не відносяться до офіційних мов Європейського Союзу.

Мене особисто дивує така позиція автора, яка ставить одні національні меншини в нерівне становище з іншими, здійснюючи їх поділ за мовними ознаками.

Варто також звернути увагу, що в законопроекті пропонується врегулювати суспільні відносини, які значною мірою вже є врегульованими в чинних нормах. Наприклад, положення нової редакції частини першої статті 3 Закону України "Про національні меншини (спільноти) України", в якій

йдеться про права громадян, які належать до національних меншин (спільнот) значною мірою дублюють положення чинної редакції статті 5 закону. Є й інші дублюючі норми. Я не буду зараз перераховувати всі з них, однак з правової точки зору абсолютно незрозуміло, який сенс в поданні тих норм, які і так вже містяться в чинному законодавстві.

Окремо зазначу, що положення законопроекту, який стосується корінних народів, не є предметом регулювання Закону України "Про національні меншини (спільноти) України", оскільки права корінних народів України та особливості їх реалізації регулюються Законом України "Про корінні народи України".

Ну і наостанок, звісно, неможливо оминути те зауваження, про яке написали практично всі органи влади, і ГНЕУ в тому числі: проект не забезпечує належного балансу в правовому регулюванні конституційних цінностей, таких як державна мова та мови національних меншин, що є важливим чинником забезпечення взаєморозуміння між усіма мовними групами населення.

Тож, друзі, з урахування зазначеного, беручи до уваги значну кількість зауважень до проекту закону, а також позиції центральних органів виконавчої влади, ставлю на голосування наступне рішення комітету:

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України "Про національні меншини (спільноти) України" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення захисту прав національних меншин (спільнот) із використання офіційних мов Європейського Союзу для сприяння європейській інтеграції України (реєстраційний номер 13169, від 11.04.25, поданий народним депутатом України Шуфричем), за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Друге. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України – голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини,

деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Прошу, шановні колеги, голосувати.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллайович Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Дуже дивно, що у нас в деяких питаннях демократія взагалі зашкалює. Підтримую рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроектів, які нам доручено опрацювати і подати висновки до головних комітетів.

Проект Закону України про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні (реєстраційний № 14141 від 22.10.2025), поданий народним депутатом України Третьяковою та іншими народними депутатами України.

Головним комітетом з розгляду даного законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Для представлення цього законопроекту ми запрошували на наше засідання автора ініціатора Галину Миколаївну Третьякову.

Галино Миколаївно, прошу до слова.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Добрий день. Дякую, шановні колеги, що ви розглядаєте цей законопроект.

Це законопроект, який розроблений на прохання численних асоціацій роботодавців. Він відповідає викликам часу, тому що багато наших співвітчизників працюють дистанційно після того, як ми з вами затвердили, а Президент підписав законопроект про дистанційну працю, і частина наших українців перебувають за кордоном, ви знаєте, ваш комітет, як ніхто, і кількості, з якою вони стикаються там проблематикою. Таким чином, використання у КЗОТі можливості укладання трудового договору у вигляді електронного документу чітко не прописано. Написано, що вони мають укладатися в паперовому вигляді, можна добитися того, що він має укладатися в тому числі начебто, так звучить законодавство, і в електронному вигляді. Водночас ця норма, вона чітко виписує, що якщо роботодавець і людина домовилися між собою про те, що вони використовують Закони України "Про електронні документи та електронний документообіг", а також "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", то в цьому випадку трудовий договір може бути укладений у вигляді електронного документу. Це дає можливість також використовувати такі документи і під час бронювання в нашій мобілізації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Станом на сьогодні, шановні колеги, висновки поки що відсутні.

Якщо є в когось бажання висловитися, прошу.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Цей законопроект дотичний до предмету відання вашого комітету, тому що він стосується внутрішньо переміщених осіб, які

перебувають зовнішньо, тобто за кордоном, тобто ті люди, якими опікується ваш комітет. Тому це для захисту їх відносин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

З приводу тексту даного проекту закону звертаю вашу увагу на наступні зауваження. Законопроектом зокрема пропонується передбачити, що при укладенні трудового договору у вигляді електронного документу ідентифікація посвідчення особи працівника здійснюється шляхом підписання трудового договору кваліфікованим або вдосконаленим електронним підписом. У зв'язку з цим варто зазначити, що саме по собі підписання документу, в тому числі електронного, не є способом ідентифікації особи. Відповідно до частини першої статті 14 Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги" електронна ідентифікація здійснюється не шляхом підписання електронного документу, а з використанням засобів електронної ідентифікації. Це пов'язано з тим, що процедура ідентифікації особи, яка підписує електронний документ, відбулася до моменту видачі особі кваліфікованого електронного підпису під час створення сертифікату відкритого ключа. Тому під час укладення трудового договору у вигляді електронного документа роботодавцем фактично не здійснюється процедура ідентифікації, він лише використовує дані, які раніше були надані суб'єктом, що підтвердив особу при видачі кваліфікованого електронного підпису.

Враховуючи зазначене, з метою узгодження норм законопроекту з положенням Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги" у проекті закону доречно уточнити, що при укладенні трудового договору у вигляді електронного документа ідентифікація особи працівника здійснюється з використанням засобів електронної ідентифікації, а не шляхом підписання трудового договору кваліфікованим або удосконаленим електронним підписом, як це запропоновано ініціатором.

Крім того, в законопроекті є техніко-юридичний недолік, який може мати негативні наслідки щодо трактування запропонованих змін. Зокрема у тексті проекту закону пропонується всю частину четверту статті 24 КЗпП України викласти у новій редакції, тоді як у доданій до проекту порівняльній таблиці передбачається доповнення зазначеної статті новою частиною.

Сподіваюсь, що головний комітет виправить ці недоліки під час підготовки проекту закону до другого читання. Водночас зауважу, основна ідея законопроекту безумовно заслуговує на підтримку, адже запровадження можливостей дистанційного оформлення трудових відносин сприятиме не лише спрощенню процедур щодо працевлаштування, а й забезпеченню реалізації права на працю для громадян, які через збройну агресію Російської Федерації проти України були змушені залишити свої домівки і переміститися в межах країни або виїхати за кордон.

Тож, колеги, ставлю на голосування наступне рішення комітету.

Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо електронного документообігу при працевлаштуванні (реєстраційний номер 14141 від 22.10.2025 року), поданий народним депутатом України Третяковою та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Прошу голосувати.

Задорожний – за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Мустафа Джемільєв.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую, голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ахтем Зейтуллаєвич Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Неллі Іллівна Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб – за. Рішення прийнято.

Переходимо до наступних законопроектів. Проект Закону України про внесення змін до статті 235 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права застосування необмеженого строку звернення працівника до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати (реєстраційний номер 13664 від 20.08.2025 року), поданий народним депутатом України Гнатенком, та альтернативний до нього проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права працівника на необмежений строк звернення до суду з позовом про стягнення невиплачених сум (реєстраційний номер 13664-1 від 29.08.2025 року), поданий народним депутатом України Третяковою та іншими народними депутатами.

Так як ми розглядаємо основний та альтернативний законопроекти, обговорення проведемо відразу щодо обох проектів. Нагадаю, що якщо якийсь із законопроектів ми рекомендуємо прийняти, то інший має бути відхилений. Головним комітетом з розгляду даних законопроектів визначено Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Для представлення основного законопроекту (реєстраційний номер 13664) ми запрошували на наше засідання народного депутата України Гнатенка Валерія Сергійовича. Він не присутній.

Коротко. Основним законопроектом пропонується внести зміни до статті 233 Кодексу законів про працю України, згідно з якою передбачається, що у разі порушення роботодавцем законодавства про оплату праці звернення працівника до суду з позовом про стягнення заробітної плати, яка йому належить, тобто усіх виплат, на які працівник має право згідно з умовами трудового договору відповідно до державних гарантій,

установлених законодавством, не обмежуватиметься будь-яким строком, незалежно від того, чи були такі суми нараховані роботодавцем.

Для представлення альтернативного законопроекту 13664-1 ми запрошували на засідання нашого комітету Третякову Галину Миколаївну. Галино Миколаївно, прошу вас до слова.

ТРЕТЯКОВА Г.М. Дякую, пане голово. По-перше, дякую вам велике за прийняття позитивного рішення по першому законопроекту. Ми врахуємо зауваження вашого комітету в частині ідентифікації і доповнення, а не викладення у новій редакції статті, і будемо просити Верховну Раду, у нас буде засідання комітету по цьому законопроекту, прийняти за основу і в цілому з урахуванням ваших зауважень. Я думаю, що це буде можливо. Дякую вам щиро.

Цей законопроект, другий, він трішечки складніший, тому що з липня 22-го року нами був прийнятий закон на початку широкомасштабного вторгнення про особливості використання в трудових відносинах в тому числі позовів щодо невикраденої заробітної плати й інших виплат. І в 22-му році термін позовної давнини, який не був обмежений законодавством раніше, був обмежений трьома місяцями. Нова редакція фактично унеможливила ефективне відновлення порушених прав людей у багатьох ситуаціях, більше того, викликала неоднозначності, оскільки по трудовим спорам, а те, що це трудові спори, це визначено в рішенні Конституційного Суду від 15 жовтня 2013 року, в таких трудових спорах фактично тепер по старих вимогах використовується відсутність позовної давнини, а по спорах з липня 22-го року використовується строк позовної давнини – три місяці.

Велика Палата Верховного Суду підтвердила, що нові строки застосовуються виключно тільки до нових спорів. Тут варто зазначити, що наразі в Конституційному Суді перебуває конституційне провадження щодо цього трьохмісячного строку і є звернення з позовом про стягнення

заробітної плати безпосередньо в Конституційному Суді як конституційна скарга. Верховний Суд вважає, що законодавець, обмеживши право працівника на звернення до суду тримісячним терміном, суттєво звузив конституційні права на судовий захист, які раніше були гарантовані без обмеження таких строків.

Таким чином, в нашому комітеті ми обговорювали це і я вирішила зробити альтернативний до пана Гнатенка, дякую панові Валерію, що він зачепив цю тему. Водночас саме технічно викладення норми, воно в альтернативному законопроекті виглядає більш технічно, методологічно відповідає закону про правотворчість.

Таким чином, необхідність прийняття цього законопроекту обумовлюється як конституційними гарантіями права на працю та на оплату праці. В тому числі хочу зазначити, що це також ґрунтується на міжнародних зобов'язаннях відповідно до директив ЄС – право людини щодо її заробітної плати, а це її власність, не може бути менше ніж 3 роки. Так зазначається в директивах ЄС, і національні законодавства європейської спільноти приводяться у відповідність до цього.

У нас точаться широкі дискусії: чи повертатися до відсутності позивної давнини чи зробити дешку в рамках комітету, означивши, що позивна давнина по трудових спорах по заробітній платі обмежується трьома роками, ми це будемо вирішувати на наступних двох тижнях. Водночас ми підготували також від комітету і дешку з трьома роками, тому ваша думка буде надзвичайно цікавою. Скоріш за все, що комітет схилиться до підтвердження законопроекту д (депутатського), де строк позивної давнини буде поновлено, але в термінах 3 роки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно.

Станом на сьогодні маємо наступні висновки щодо цих проектів законів.

Міністерство фінансів України не підтримує обидва законопроекти.

Міністерство юстиції України, Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності мають зауваження до законопроекту.

Щодо зауважень по кожному законопроекту окремо, не буду їх зачитувати, ми мали змогу з ними ознайомитися у довідці, що вам надіслали.

Шановні колеги, чи бажає хтось висловитись з приводу законопроекту?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дуже цікаві ваші думки, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якщо думки відсутні?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Я розумію, чому Мінфін проти. Тому що будь-якому роботодавцю, в тому числі і державі, Мінфіну дуже вигідно, щоб у людини було обмежене право позовної давнини по зарплаті трьома місяцями. Але навіть держава не завжди встигає за три місяці зреагувати на якесь порушення права. Тому ваш комітет як той, який має захищати права людини, мені здається, що думка ваших депутатів надзвичайно важлива. І тут у нас, як завжди, в КЗпП, у нас роботодавці – з одного боку, з другого боку – права людини. І от права людини, у якої обмежений строк позовної давнини трьома місяцями, це надзвичайно вузький термін навіть для військового часу. Тому я хотіла б також почути ваші думки і щодо того, що ми напрацьовуємо в комітеті щодо строку позовної давнини три роки.

ГОРБЕНКО Р.О. Вітаю, друзі. Дозволите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. В принципі дуже гарна ініціатива і особливо треба захищати права наших людей, які працюють під час війни. Тому що ми розуміємо, що деякі підприємства знищуються, ці підприємства потім офіційно подають, реєструють шкоду щодо тих втрат, які вони понесли, і після війни, давайте відверто, ми розуміємо, що є якась вірогідність компенсації тим підприємствам тієї шкоди. Тому в принципі, якщо на той час була якась заборгованість, то було б доцільніше скоріше до кінця війни плюс шість місяців дати якраз щодо термінів, або те, що планує пані Галина, якраз там на термін три роки. Тобто в принципі це буде захищати права наших працівників, особливо під час воєнного стану.

Дякую.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олександровичу.

Колеги, перед прийняттям рішення хочу звернути вашу увагу на наступне. Запропонована в основному законопроекті (реєстраційний номер 13664) пропозиція фактично дослівно дублює рішення Конституційного Суду України від 15 жовтня 2013 року. Однак така пропозиція не враховує того факту, що вказане рішення стосувалося офіційного тлумачення положень частини другої статті... Вибачте, у мене тут ремонт іде, вікна вставляють, і буде дещо такий обмежений звук, статті 233 Кодексу законів про працю України, яка діяла саме на той час. Враховуючи, що станом на сьогодні частина друга статті 233 КЗпП України має змістовно іншу редакцію, резолютивна частина зазначеного рішення Конституційного Суду України не може сприйматися як безумовно обов'язкова для застосування в сучасних умовах без урахування змін, що відбулися в законодавстві.

Так, в основному законопроекті міститься ідентичне до рішення Конституційного Суду України формулювання, в якому фактично надається

визначення поняття "заробітна плата", проте таке визначення в рішенні Конституційного Суду було обумовлене характером самого конституційного звернення, яке крім аспекту щодо строків звернення до суду стосувалося також тлумачення змісту поняття "належна працівнику заробітна плата". Зважаючи на той факт, що статтею 94 КЗпП України вже визначено термін "заробітна плата", викладення його також у статті 233 КЗпП у відмінній редакції створює неузгодженість правових норм, що містяться в одному законодавчому акті.

Доречно також зазначити, що основний та альтернативний законопроекти змістовно спрямовані на досягнення однієї і тієї ж мети, а саме встановлення для працівників безстрокового права на звернення до суду для захисту порушених прав роботодавцем. Разом з тим, альтернативний законопроект враховує низку застережень, які можуть бути актуальними в сучасних умовах. Зокрема в альтернативному законопроекті визначається можливість стягнення грошових коштів не лише з роботодавця, а і з його правонаступника чи іншого суб'єкта, на якого законом покладено обов'язки здійснити такі виплати.

В контексті предметів відання нашого комітету додатково зазначу, що в умовах триваючої збройної агресії проти України значна кількість громадян з поважних причин не має можливості реалізувати своє право на звернення до суду в межах тримісячного строку, встановленого чинною редакцією частини другої статті 233 КЗпП України. Такі обставини можуть бути зумовлені перебуванням осіб на тимчасово окупованих територіях, вимушеним переміщенням, втратою документів, а також іншими форс-мажорними факторами, безпосередньо пов'язаними з воєнним станом. Тримісячний строк є об'єктивно недостатнім для належної реалізації конституційного права на судовий захист і не відповідає принципу верховенства права, зокрема її складовим – справедливості, розумності та правовій визначеності.

Зважаючи на необхідність відновлення можливості громадян реалізовувати своє право на судовий захист без обмеження часовими проміжками, що зокрема сприятиме врахуванню інтересів осіб, які з об'єктивних причин, в тому числі пов'язаних із збройною агресією проти України, не мали змоги звернутися до суду в установлений строк, враховуючи позицію Верховного Суду, а також беручи до уваги, що альтернативним законопроектом враховано низку застережень, які можуть виникнути під час реалізації норми щодо безстроковості звернення до суду, пропоную підтримати саме альтернативний законопроект, а основний відхилити.

Тож, якщо немає заперечень, ставлю на голосування наступне рішення комітету щодо основного законопроекту. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права застосування необмеженого строку звернення працівника до суду з позовом про стягнення належної йому заробітної плати, (реєстраційний номер 13664, від 20.08.2025 року), поданий народним депутатом України Гнатенком, за наслідками розгляду у першому читанні відхилити.

Прошу голосувати.

Задорожний - за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Геннадійович Яковенко.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб - за. Рішення прийнято.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую, шановні колеги. Дякую за запрошення. Гарного вам дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А послухайте ж рішення. Ну давайте. Добре.

Враховуючи щойно прийняте нами рішення, ставлю на голосування наступне рішення щодо альтернативного законопроекту: звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статті 233 Кодексу законів про працю України щодо забезпечення права працівника на необмежений строк звернення до суду з позовом про стягнення невикладених сум, (реєстраційний номер 13664-1, від 29.08.2025 року), поданий народним депутатом України Третьяковою та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Шановні колеги, прошу голосувати.

Задорожний - за.

Горбенко Руслан Олександрович.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую нашу колежанку і голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Джемільєв - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин Іванович.

КАСАЙ К.І. Підтримую. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олександрович Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чийгоз Ахтем Зейтуллайович.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковенко Євген Геннадійович.

ЯКОВЕНКО Є.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яковлєва Неллі Іллівна.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 9 осіб - за.

Рішення прийнято. Дякую, Галино Миколаївно, за участь.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую. Дякую, колеги. До зустрічі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До зустрічі.

Колеги, чи є у когось інформація, якою би ви хотіли поділитися з членами комітету у розділі "Різне"? Дякую.

Шановні колеги, на цьому порядок денний вичерпано. Всім дякую. Засідання оголошую закритим.

Дмитро Валерійович, дякую вам за участь у засіданні.

На все добре.

КАСАЙ К.І. До побачення, колеги.